

ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΕΔΑΦΩΝ

Προετοιμασία για τη δειγματοληψία

Πριν ξεκινήσουμε να εκτελέσουμε τη δειγματοληψία, επικοινωνούμε με το εργαστήριο και ζητάμε τις εξής πληροφορίες:

- α) Προσφερόμενες αναλύσεις εδαφικών δειγμάτων
- β) Αίτηση ανάλυσης
- γ) Οδηγίες δειγματοληψίας
- δ) Οδηγίες προετοιμασίας του δείγματος, πριν το στείλουμε στο εργαστήριο

Εργαλεία δειγματοληψίας

Χρειαζόμαστε ένα δειγματολήπτη εδάφους ή αρίδα, καθαρούς κουβάδες και μαρκαδόρο. Μπορούμε να σημαδέψουμε το δειγματολήπτη ή την αρίδα στα βάθη που θέλουμε να πάρουμε δείγμα. Αν δεν έχουμε δειγματολήπτη ή αρίδα, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε φτυάρι ή πατόφυταρο, αλλά είναι πιο δύσκολη και κουραστική η δειγματοληψία και παίρνουμε μεγαλύτερη ποσότητα από όση χρειαζόμαστε.

Επιλογή θέσεων δειγματοληψίας

Χωρίζουμε το αγροτεμάχιο σε ζώνες με βάση:

- την οπτική υφή του εδάφους
- τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών στο ίδιο αγροτεμάχιο
- τη διαφοροποίηση της απόδοσης των καλλιεργειών στο ίδιο αγροτεμάχιο

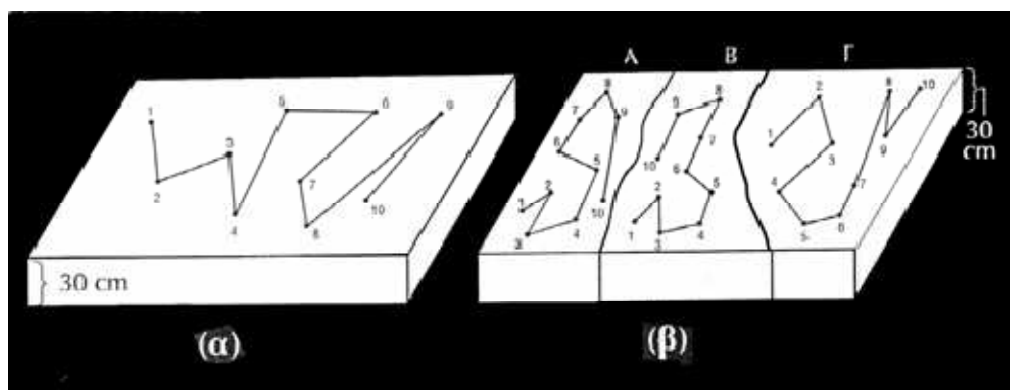
Για να έχουμε αντιπροσωπευτικό δείγμα, κάνουμε λοιπόν τις εξής ενέργειες:

1. Παρατηρούμε το χωράφι για να διαπιστώσουμε εάν το έδαφος είναι ομοιόμορφο ή όχι. Προσέχουμε αν υπάρχουν εμφανείς διαφορές στο έδαφος π.χ. χρώμα, βλάστηση, ανάγλυφο, κλίση, πετρώματα.

2α. Σε περίπτωση που το χωράφι είναι ομοιόμορφο συλλέγουμε τα δείγματα σύμφωνα με το σχήμα (α).

2β. Σε περίπτωση που το χωράφι δεν είναι ομοιόμορφο συλλέγουμε τα δείγματα σύμφωνα με το σχήμα (β).

Χωρίζουμε το χωράφι σε ομοιόμορφα τμήματα εδάφους.

3. Γενικά, μια ζώνη δεν μπορεί να έχει έκταση μεγαλύτερη από 50 στρέμματα.

4. Αποφεύγουμε να πάρουμε δείγματα από

- α) Γωνίες χωραfiών
- β) Μικρές περιοχές που έχουν κακή στράγγιση, βαθουλώματα του ανάγλυφου κλπ
- γ) Περιοχές στα όρια του αγροτεμαχίου και σε απόσταση 15 μ. από κατασκευές, στάβλους, δρόμους, αυλάκια ή τοποθεσίες που παρουσιάζουν διάβρωση.

5. Λαμβάνουμε χωριστά δείγματα από «καλές» και «κακές» ζώνες. Επίσης, σε επικλινή αγροτεμάχια λαμβάνουμε χωριστά δείγματα για τα υψηλά και για τα χαμηλά τμήματα.

Γενικώς απαιτούνται τουλάχιστον 4 – 6 θέσεις δειγματοληψίας ανά ζώνη. Η θεωρία απαιτεί 10 – 12 θέσεις, όμως στις περισσότερες περιπτώσεις 5 θέσεις είναι αρκετές. Τα σημεία από τα οποία παίρνουμε δείγματα εδάφους πρέπει να απέχουν τουλάχιστον 30 μέτρα μεταξύ τους.

Ειδικά στις ήδη εγκατεστημένες δενδρώδεις καλλιέργειες, επιλέγουμε σημείο κάτω από τη φυλλωσιά του δέντρου, στη μέση της ακτίνας της φυλλωσιάς και πάνω στην ακτίνα που φτάνει ο εκτοξευτήρας (sprinkler) που χρησιμοποιούμε για άρδευση.

Εκτέλεση δειγματοληψίας

1. Ανάλογα με την καλλιέργεια που θα εγκαταστήσουμε ή υπάρχει ήδη, λαμβάνουμε δείγματα από διαφορετικά βάθη. Έτσι, χρειαζόμαστε:

- Για φυτά μεγάλης καλλιέργειας (σιτηρά κλπ) → 1 δείγμα από βάθος 0-30 εκατοστά
- Για κηπευτικά (μαρούλια κλπ) → 1 δείγμα από βάθος 0-30 εκατοστά
- Για λιβάδια και βοσκοτόπια → 1 δείγμα από βάθος 0-10 εκατοστά
- Για δενδρώδεις καλλιέργειες και αμπέλια → 1 δείγμα από βάθος 0-30 εκατοστά και 1 δείγμα από βάθος 30-60 εκατοστά

Προσοχή: για τις δενδρώδεις καλλιέργειες και τα αμπέλια, από κάθε σημείο δειγματοληψίας λαμβάνονται 2 δείγματα, 1 από βάθος 0-30 εκ. και 1 από βάθος 30-60 εκ. Τα δείγματα αυτά αναμιγνύονται χωριστά και πρέπει να είναι γνωστό ποιο δείγμα λήφθηκε από κάθε βάθος.

2. Συλλέγουμε το χώμα που πήραμε από κάθε θέση σε κουβά, ακολουθώντας τυχαία σειρά στη δειγματοληψία. Τονίζουμε ότι **δεν αναμιγνύουμε δείγματα από διαφορετικές ζώνες, ούτε από διαφορετικά βάθη.**

3. Αφού μαζέψουμε δείγματα από όλες τις θέσεις, ανακατεύουμε καλά το περιεχόμενο του κουβά. Από το σύνολο του χώματος που μαζεύουμε, στέλνουμε στο εργαστήριο το πολύ 1 kg χώματος.

Πότε εκτελούμε εδαφολογικές αναλύσεις

Η καλύτερη εποχή για δειγματοληψία εδαφών είναι το **φθινόπωρο**. Αυτό συμβαίνει διότι το φθινόπωρο έχουμε τις μεγαλύτερες συγκεντρώσεις αλάτων στο έδαφος και μπορούμε να σχεδιάσουμε καλύτερη τη λίπανση της καλλιέργειας.

Είναι σημαντικό η δειγματοληψία να γίνεται κάθε φορά την ίδια εποχή του χρόνου. Τα δύο πρώτα χρόνια κάνουμε δειγματοληψία κάθε χρόνο. Όταν αποκτήσουμε μια σταθερή και πλήρη εικόνα για την κατάσταση των εδαφών, μπορούμε να αραιώσουμε σε 1 δειγματοληψία κάθε 2-3 χρόνια.

Δεν ξεχνάμε όμως ότι έχει μεγάλη σημασία να κάνουμε δειγματοληψία φύλλων στη μέση της καλλιεργητικής περιόδου, ώστε να γίνουν μικροδιορθώσεις στη λίπανση.